

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Feleky Béla

Cím:

Nagy-Budapest felé

Forrás:

Független Budapest

M.

(Hely)

1918. 7/3

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1918"

Személy

Nagy-Budapest felé.

(Dr. Feleky Béla javaslata a környéknek egészségügyi, élelmezési és lakásügyi becsatolásáról.)

(A Független Budapest tudósítójától.) Az újpesti közlelmezési botrányok kipattanása ismét aktuálissá tette Nagy-Budapest eszméjét. Az újpestiek annyi sok csalódás után maguk is őszintén óhajtják, hogy végre a főváros vegye kezébe a bekapcsolás kérdését. Hozzájárul az óhajtás gyorsabb megvalósításához Nagy Ferenc közlelmezési miniszter nevezetes kijelentése, hogy *legkésőbb május hónapban nemcsak Újpesti, de az egész környéket egységes jegyrendszer alapján közlelmezésileg a fővároshoz csatolják.* A főváros átmenetgazdasági huszas albizottságában ugyanekkor hangzott el dr. Feleky Béla nagyérdékű javaslata a környéknek Budapesthez való csatolásáról. A Független Budapest, amely hasábjain állandóan kitartó zászlóhordozója Nagy-Budapest eszméjének, ezt az alkalmat is felhasználja arra, hogy a javaslat formájában újra felvetődött eszmét részleteiben is ismertesse. Felkérésünkre dr. Feleky Béla a maga javaslatát a következőkben volt szives ismertetni:

— Mindenekelőtt meg kell jegyezmem, hogy az én eszmém a Nagy-Budapest megvalósítását, nem közvetlenül tartalmazza, hanem egyelőre csak a kiinduló pontjához kíván egészséges alapot adni. Az átmenetgazdasági tanács több igen fontos és égetően aktuális kérdése mellett méltán foglalhat helyet az én eszmém is, amely azt célozza, hogy a környéknek a fővároshoz való csatolását már a háboru alatt meg kell kezdeni. Az átmenetgazdaságnak igen sürgős kérdései között vető-

dött fel, hogy mi lesz azokkal, akik hazajönnek? Hogyan tudjuk lábraállítani a hazatérő kisiparosokat? Mi lesz a munkanélküliség, a közlelmezés és a közegészségügy kérdésével? E két utóbbinál vettem fel a gondolatot, hogy a főváros élelmezésének és közegészségügyének alapos megjavítása és átreformálása csak úgy lehetséges, ha e két kérdésben a környéket teljesen a fővároshoz csatolják. Közlelmezés tekintetében, amint tudjuk, a környék jórészt ma is a főváros piacaitól vonja el a legszükségesebb élmiszereket, mert a közeli vidékek élelmezése teljesen szerveszetlen. A főváros környéke egy óriási szahara, elhanyagolt, terméketlen síkság, melyből azonban egy kis szorgalommal és hozzáértéssel aranyakat lehetne kihalászni, de ezekkel senki sem törődik. A fővárosnak nincs ingerenciája ezekre a területekre, az illető községek pedig maguk nem foglalkoznak vele. Pedig mennyi mindent lehetne itt csinálni. A parlagon heverő földek hasznosításával veteményes-, zöldségeskerteket, ezeken pedig állattenyésztő-, marhahizláló-, baromfinevelő-telepeket lehetne létesíteni. Ezt a főváros mind a kezébe vehetné, ha a környéket közlelmezésileg ide csatolnák. Nagyon örülök különben annak, hogy az eszmét Nagy Ferenc közlelmezési államtitkár is magáévá tette. Hiszem, hogy ő ügyesen meg is tudná ezt csinálni.

— Másik fontos kérdés: a közegészségügyi szempontból való behatolás. A főváros tisztifőorvosa hiába tesz meg minden óvintézkedést a ragályos betegségek terjedése ellen, ha a környékből behurcolják a veszedelmet. A fővárosnak nincs hatásköre a környék külső területeire és éppen ezért nem használ semmi más intézkedés, csak az, ha a főváros közegész-

ségügyi szempontból az egész környékre a legszélesebb területi hatáskört kapja.

— A közigazgatssilag való teljes behatolást helyesnek és időszerűnek tartja-e? — kérdeztük dr. Felekyt, aki erre a következőkben válaszolt:

— Természetesen, hiszen tulajdonképen ez a végcél a Nagy-Budapest felé, azonban ezt egyszerre elérni nem lehet, már azért sem, mert a teljes behatolás nagyon sok anyagi nehézséggel jár. A fővárosnak számolnia kell azokkal a terhekkel és kötelezettségekkel, amiket a községektől átvenne. A háboruban ezeket nem lehet megcsinálni, ez már az elkövetkező békés idők feladata lesz. Egyelőre maradjon meg az illető községek közigazgatási autonómiaja és csak a fentebb érintett két kérdésben, esetleg még a lakásügyek szempontjából csináljuk meg a fővároshoz való csatolást, és pedig természetesen törvényhozási úton.